Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Rol

ODI26 DUAAL LEREN @ODISEE, DE CO-HOGESCHOOL

Projectfiche voor de aanvraag van een projecttoelage binnen het Voorsprongfonds (Odisee)

1 KORTE PROJECTINFORMATIE

Korte projectinformatie	
Titel project	Duaal leren[1]@Odisee, de co-hogeschool@Odisee, de co-hogeschool
Speerpunt	Speerpunt 2: Levenslang leren binnen het hoger onderwijs verder uitbouwen
Korte samenvatting	We willen de kwaliteit en maatgerichtheid van onze opleidingen die reeds duaal opgevat zijn verhogen, en de leerlessen die we daaruit trekken benutten om kwaliteitsvol duaal leren op te starten in twee professionele bacheloropleidingen Elektromechanica en Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Supply Chain Management. Zo creëren we een springplank voor een bredere uitrol van duaal leren in de bacheloropleidingen (zowel qua aantal opleidingen als aantal studenten). Met een uitgebreid en kwaliteitsvol aanbod van duaal leren in samenwerking met het werkveld, beogen we het levenslang leren bij een breder scala aan lerenden te bevorderen. I.f.v. kwaliteit en maatgerichtheid werken we op twee sporen: • (a) **ondersteuning van de mentor m.b.t. feedback, feedforward en feedup en summatieve evaluatie** • (b) inzetten van **werkvormen die, complementair aan het werkplekleren, de verbinding tussen onderwijs en werkveld versterken**, en ons toelaten het duaal leren **af te stemmen op verschillende doelgroepen**. Teacher design teams ontwikkelen en implementeren hiertoe materialen en werkwijzen die duurzaam inzetbaar zijn, zonder blijvende bijkomende steun. Op het einde van het project zijn de materialen getest in een pilootfase, is het **duaal leren in de PBA Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Supply Chain Management opgestart, en ligt er een blauwdruk met implementatieplan voor duaal leren in de PBA Elektromechanica**. Het geheel wordt begeleid door een projectgroep met twee klankbordgroepen (met interne en externe stakeholders).
Projectleider	Veronique Graind'Orge
Aangevraagd budget	285.750 euro (inclusief 12.5% overhead)

[1] We definiëren duaal leren zoals in de startnota Duaal leren in het hoger onderwijs (Vlareg 24 mei 2019): "Duaal leren in het hoger onderwijs is een geïntegreerd traject waarin academische en/of professionele vorming en werkervaring een geheel vormen. Studenten verwerven de competenties/behalen de leerresultaten die leiden naar een kwalificatie van het hoger onderwijs zowel in een onderwijsinstelling als in een onderneming. De onderneming is mee verantwoordelijk voor de opleiding en het behalen van de leerdoelstellingen en de (onderwijs)kwalificatie. De onderwijsinstelling blijft de eindverantwoordelijkheid voor het leertraject dragen."

2 BESCHRIJVING PROJECT

Doelstellingen die beoogd worden met het project *In deze rubriek wordt ook de motivatie van de instelling voor het project en de aansluiting bij het thema van de oproep opgenomen. (max 1 pagina)*
Odisee wil, als co-hogeschool, **inzetten op duaal leren omwille van de meerwaarde** die hiermee gerealiseerd kan worden voor lerenden, werkveld en school. We ervaren bv. dat onze graduaatsopleidingen, die duaal opgevat zijn, een sterke leeromgeving bieden, een antwoord op schoolmoeheid vormen, en de transitie naar de arbeidsmarkt bevorderen (vgl. De Coen et. al., 2020)[2]. Daarom willen we het duaal leren verder uitbreiden naar de bacheloropleidingen, in eerste instantie de bachelors Elektromechanica en Bedrijfsmanagement (Supply Chain Management). Daarnaast, en het meest significant in relatie tot het **speerpunt 2**, zien we **duaal leren als een piste om een breder scala aan lerenden te bedienen**. We denken hierbij met name (maar niet alleen) aan zij-instromers, maar ook up- en reskillers. We leiden zo meer studenten naar een relevant graduaats- of bachelorsdiploma waarmee ze op de arbeidsmarkt snel aan de slag kunnen. Het is echter **niet altijd eenvoudig de hogergenoemde meerwaarde van duaal leren ten volle te realiseren**. We moeten daartoe rekening houden met een aantal factoren. (a) Zo noemen Zitter, Beausaert en Kyndt (2021),[3] voortbouwend op Vlokhoven et al. (2017)[4] elf pedagogisch-didactische ontwerpregels die belangrijk zijn bij leren dat door onderwijs en werkveld samen wordt vormgegeven. Eén daarvan is aandacht te geven aan de **ondersteuning van de mentor** (bv. voldoende informatie voorzien, maken dat deze zich deel voelt van het opleidingsteam, hem ondersteunen in zijn rol). Hierop kan Odisee nog progressie boeken, m.n. wat betreft de ondersteuning bij het geven van feedback, feedup, feedforward en bij het bijdragen aan de summatieve evaluatie. De vraag stelt zich ook welke werkwijzen het meest aangewezen zijn om de mentor te ondersteunen (mogelijk zijn er alternatieven t.o.v. de klassieke mentorenopleiding via contactleren). (b) Bouw et al. (2020)[5] geven anderzijds aan dat er ook limieten zijn aan werkplekleren (bv. het werk kan niet altijd stilgelegd worden om de lerende voldoende uitleg te geven, het is niet altijd eenvoudig om de student voldoende complexe taken te geven). Zij adviseren **complementair aan het werkplekleren andere werkvormen in te zetten die de verbinding tussen onderwijs en werkveld bevorderen** (zgn. 'incorporation', waarbij de aspecten van de werkplek worden ingebed in de school, [6] of omgekeerd, en 'hybridisation', waarbij de grenzen tussen school en werkplek

[2] De Coen et al., *Kosten, baten en financiering van duaal leren*, 2020.
[3] Zitter, Beausaert, Kyndt, *On principles for connectivity*, in: Kyndt, Beausart, Zitter, *Developing Connectivity between Education and Work. Principles and Practices*, 2021, p. 230-236.
[4] Vlokhoven et al., *Pedagogisch-didactische vormgeving van werkplekleren in het initieel beroepsonderwijs: een internationale reviewstudie*, 2017.
[5] Bouw, Zitter, de Bruijn, *Designable elements of integrative learning environments at the boundary of school and work: a multiple case study*, 2020.
[6] Bijvoorbeeld: een onderneming omschrijft een project (reële casus) en legt dat neer bij de hogeschool. Docenten en studenten gaan hiermee aan de slag (met terugkoppeling aan de opdrachtgever uit het werkveld.)

vervagen)[7]. Het sluit aan bij onze identiteit als co-hogeschool om op deze verbinding in te zetten. Bovendien zien we deze werkvormen als een arsenaal waaruit we kunnen putten om de duale trajecten beter op diverse lerenden af te stemmen.

Doelstelling: Vertrekkend van de bovenstaande kapstokken (a) en (b) willen we de kwaliteit en maatgerichtheid van onze opleidingen die reeds duaal opgevat zijn verhogen, en de leerlessen die we daaruit trekken benutten om kwaliteitsvol duaal leren op te starten in de professionele bachelor Bedrijfsmanagement, Supply Chain Management en uit te werken in de professionele bachelor Elektromechanica, als springplank naar een bredere uitrol in de bacheloropleidingen (zowel qua aantal opleidingen als aantal studenten). We ontwikkelen en implementeren daartoe materialen en systemen die duurzaam inzetbaar zijn, zonder blijvende bijkomende steun.

Doelgroep van het project

(max.0.5 pagina)

Zoals hoger toegelicht is de uiteindelijke doelgroep van dit project divers. Op het niveau van de studentenpopulatie, kunnen we minstens de volgende groepen onderscheiden:

- Generatiestudenten binnen graduaats- en bacheloropleidingen voor wie de werkplekcontext het potentieel heeft de leermotivatie te verhogen (drop-outpreventie) omdat ze 'al doende' beter leren;
- Generatiestudenten die omwille van hun vooropleiding in het secundair onderwijs geen aansluiting vinden in een bacheloropleiding;
- Generatiestudenten voor wie de werkplekcontext een manier is om bijkomende competenties of skills te verwerven ;
- Levenslang lerenden (up- en reskillers) voor wie de werkplekcontext een manier is om toegeleid te worden naar het (nieuwe) werkveld;
- Levenslang lerenden die de opleiding moeten combineren met een job en/of gezin.
- Levenslang lerenden voor wie het bestaande aanbod van hoger afstandsonderwijs van de bacheloropleidingen een te hoge drempel betekent omwille van de zelfstudie.

In het kader van dit project zouden de volgende groepen ook als 'doelgroep' van het project onderscheiden kunnen worden:

- Mentoren van de werkplekken. Bij uitbreiding andere personeelsleden die studenten begeleiden en de leidinggevenden van de mentoren.
- Het team van de professionele bachelors Elektromechanica en Bedrijfsmanagement (Supply Chain Management) en de teams van de volgende opleidingen, die reeds werkplekleren omvatten:
    - Graduaten Marketing- en communicatiesupport, Accounting administration, Systemen en netwerken, Programmeren, Maatschappelijk Werk
    - Professionele bachelor Gezinswetenschappen

[7] Bijvoorbeeld: hogeschool en onderneming starten samen een cocreatief project op waar medewerkers van de onderneming, docenten en studenten samen aan werken. De medewerkers uit de onderneming en de docenten begeleiden samen de studenten.

Inhoud, methodiek en looptijd van het project
(max 1 pagina)

Looptijd: Start: 1 oktober 2021 - Oplevering: 15 oktober 2023

Inhoud en methodiek

Het project wordt begeleid door twee projectmedewerkers. We vormen drie teacher design teams ("co-designers", cf. Handelzalts et al., 2009)[8] waarvan één focust op de ondersteuning van de mentoren en de ontwikkeling van werkvormen die de verbinding tussen opleiding en werkveld bevorderen. Hierin worden begeleiders van de hogeschool uit de diverse deelnemende opleidingen opgenomen, zodat zij, door mee het ondersteuningsmateriaal te ontwikkelen, ook sterker worden in de ondersteuning van de mentor.

De andere twee teams met docenten uit de PBA Elektromechanica en PBA Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply Chain Management), bereiden het duaal leren in die opleidingen voor. Als klankbordgroep gebruiken we in de eerste plaats de interne professionele leergemeenschap bestaande uit alle werkplekcoördinatoren en begeleiders van Odisee die maandelijks samenkomt.[9] Daarnaast fungeert de Special Interest Group (SIG) Werkplekleren van het lerend netwerk voor ondersteuners (LNO)² (zie ook verder, rubriek samenwerking) en een groep externe stakeholders van Odisee als klankbord.

Okt '21-Aug. '22

- Finetunen planning en vastleggen van overleg
- Literatuurstudie m.b.t. (1) duaal leren op niveau 6, (2) ondersteuning van de mentor, (3) werkvormen die, complementair aan het werkplekleren, de verbinding tussen onderwijs en werkveld bevorderen. We zoeken ook naar hieraan gerelateerde praktijkvoorbeelden, o.a. uit Nederland en Duitsland.
- Betrekken van extra bedrijven naast Siemens om de duale PBA Elektromechanica vorm te geven.
- Betrekken van extra bedrijven naast Kuehne + Nagel, om de duale PBA Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply Chain Management) vorm te geven.
- Uittekenen van krijtlijnen van de duale trajecten in de PBA Elektromechanica en Bedrijfsmanagement (Supply Chain Management) met aandacht voor:
    - het onderscheid tussen duaal leren in de graduaatsopleidingen en duaal leren in de bacheloropleidingen
    - het proces van matching, begeleiding, evaluatie en hoe dit af te stemmen op niveau 6
    - welke competenties op de werkvloer en welke op school worden geleerd
- De PBA Bedrijfsmanagement (Supply chain Management) vertaalt het denkwerk rond de krijtlijnen in een eerste concept van duaal traject voor de derde opleidingsfase.
- Ontwikkelen van een concept voor **ondersteuning van de mentor** met aandacht voor
    - feedback, feedup, feedforward aan de studenten op het vlak van de competenties die ze dienen te ontwikkelen
    - participatie aan de summatieve evaluatie: wat wordt hierbij van de mentor verwacht?

[8] Handelzalts et al., *Teacher Design Teams for School-Wide Curriculum Development: Reflections on an Early Study*, in Pieters et al., *Collaborative Curriculum Design for Sustainable Innovation and Teacher Learning*, p. 55-82. Dit artikel reikt aandachtspunten aan die we kunnen benutten om de teacher design teams goed te laten functioneren.

[9] Hieraan participeren ook de collega's die verantwoordelijk zijn voor het duale postgraduaat Digitale marketing en communicatie, dat werd uitgebouwd via het ESF-project, Duaal digitaal.

- Hierbij aansluitend, ontwikkeling van een eerste beperkte set ondersteunende materialen voor de mentoren. Testen hiervan in de deelnemende opleidingen, excl. PBA Elektromechanica en Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply chain management).
- Samenstellen van een eerste set **voorbeelden van andere werkvormen dan werkplekleren die verbinding onderwijs-werkveld bevorderen**, en tips hoe deze in te zetten in een duaal traject, rekening houdend met verschillende beoogde doelgroepen.

Sept. '22-Okt. '23

- De bachelor **Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply Chain Management)** test het bedachte concept voor de duale derde fase bij een beperkt aantal studenten en werkt het duale traject verder uit, rekening houdend met de leerlessen uit de testfase Het is de bedoeling het bijgestuurde duaal traject aan te bieden aan alle studenten van de afstudeerrichting die daar voor kiezen, met ingang van het academiejaar 23-24.
- De bachelor Elektromechanica ontwerpt en ontwikkelt op basis van de uitgetekende krijtlijnen een duaal traject . In functie van de vorderingen in het projectjaar 22-23 zal de opleiding beslissen om het uitgewerkte concept vanaf 23-24 ofwel onder beheerste omstandigheden te testen bij een beperkte groep studenten, ofwel het duale traject meteen aan te bieden aan alle studenten die het wensen te volgen.
- Bijsturen en uitbreiden van de aanpak en de materialen voor de mentoren, op basis van de ervaringen in jaar 1. Testing hiervan in alle deelnemende opleidingen.
- Uittesten van de werkvormen die verbinding bevorderen. Bijsturing en uitbreiding van de set met voorbeelden en tips op basis van de opgedane leerervaringen.
- Leerlessen uit de testfase van het project worden gedocumenteerd en na afloop van het project meegenomen in de verdere optimalisering van de onderwijspraktijk.

Samenwerking: argumentatie en partners
(max 1 pagina)

De academische partner van dit project is de Special interest group werkplekleren van het LNO² platform, waar 13 Vlaamse hoger onderwijsinstellingen, o.a. Odisee, deel van uitmaken. Dit is een uitgelezen platform om feedback te krijgen van onderwijsondersteuners met ervaring met werkplekleren, en de leerlessen uit het project bekend te maken in het Vlaamse landschap.

Ook een aantal externe stakeholders van Odisee zullen fungeren als klankbord.

- **Agoria:** Als werkgeversorganisatie van de technologiebedrijven is Agoria een belangrijke partner voor de uitbouw van de duale PBA Elektromechanica. Niet alleen hun netwerk, maar ook ervaring die ze uitbouwden m.b.t. duaal leren in het TSO en via het ESF-project 'Duaal leren slim organiseren: professionele bachelor Elektromechanica', zal een steun zijn voor het project. De klemtonen die zij leggen op integratieve pedagogie en Cognitive Apprenticeship matchen goed met de inhoudelijke klemtonen van het project.[10]
- **Syntra Midden-Vlaanderen:** Syntra Midden-Vlaanderen heeft niet alleen ervaring met duaal leren voor leerplichtigen, maar ook, via het ESF-project 'Duale upskilling' met de opleiding Accounting administration van Artevelde hogeschool, in het hoger onderwijs. Odisee heeft positieve ervaringen met expertise-uitwisseling met Syntra Midden-Vlaanderen in het project Lerende Euregio

[10] Zie Agoria, Duaal leren slim organiseren.

Scheldemond. De materialen m.b.t. feedback, gekoppeld aan de digitale tool Micoon van Syntra Midden-Vlaanderen, kunnen inspirerend zijn voor dit project.

- **Siemens**: Met dit bedrijf wordt reeds samengewerkt met het oog op werkplekleren in technologische opleidingen. De bacheloropleidingen Energietechnologie (ET) en Elektromechanica (EM) werken samen met Siemens om jaarlijks uit elke opleiding één student uit de derde opleidingsfase de kans te geven tot duaal leren. Nadat een student in het eerste semester bovenstaande leerinhouden verwerft bij Siemens, wordt in het tweede semester een project uitgevoerd bij een partner van Siemens. Siemens biedt op die manier en als klankbord de broodnodige insteek vanuit (een gedeelte van) het werkveld, met het oog op de praktische toepasbaarheid van de ontwikkelde materialen.
- **Kuehne + Nagel Brucargo Brussels:** dit bedrijf engageert zich om samen met de opleiding bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Supply Chain Management een duaal traject uit te bouwen en een piloottraject te lanceren voor twee studenten bij start van volgend academiejaar (2022-2023).
- **UGent** (meer bepaald de afdeling onderwijskwaliteitszorg, team onderwijsondersteuning en professor Tammens van de vakgroep Onderwijskunde) engageerde zich om als kritische vriend op te treden vanaf 2022. Dit zal een steun zijn om het project op voldoende wetenschappelijke onderbouwing te baseren.

Deze partners zullen gedurende de looptijd van twee jaar feedback geven op wat ontwikkeld wordt en/of als pilootbedrijf fungeren.

Verder zullen ook minstens deze partners uitgenodigd worden om deel te nemen aan de klankbordgroep:

- Vivo (cf. hun ervaring met mentorenopleiding), Verso.
- Unizo, Voka, VDAB, Actiris, Tracé Brussel.

Verwachte output (kwalitatief) in meetbare KPI's

Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

Belangrijke kwalitatieve resultaten op korte termijn zijn:

- De docenten die deelnemen aan de teacher design teams hebben expertise verworven m.b.t. de ondersteuning van de mentor en het inzetten van alternatieve werkvormen die de verbinding met het werkveld bevorderen, resp. duaal leren op niveau 6.

Belangrijke kwalitatieve resultaten op de lange termijn zijn:

- Begeleiders van de hogeschool zijn beter in staat mentoren te ondersteunen.
- Mentoren zijn sterker betrokken bij de opleidingsteams, hebben een beter begrip van hun rol en zijn vaardiger in het geven van feedback, feedup, feedforward en in het bijdragen aan de summatieve evaluatie.
- Studiesucces neemt toe in opleidingen die duale trajecten invoeren.
- Dropout verlaagt.
- Meer, en meer diverse, instroom naar het hoger onderwijs, met name van levenslang lerenden.

Verwachte output (kwantitatief) in meetbare KPI's

Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

Bij succesvol afronden van het project worden volgende resultaten opgeleverd:

- Een aanpak en bijbehorend materiaal om mentoren te ondersteunen m.b.t. (1) feedback, feedup, feedforward (2) de bijdrage van de werkplek aan de summatieve evaluatie.
- Concrete voorbeelden van diverse werkvormen die, complementair aan het werkplekleren, ingezet kunnen worden om een duale opleiding tot een integratieve leeromgeving te maken en af te stemmen op diverse lerenden. Tips rond hoe deze werkvormen samen met het werkplekleren in te zetten, in een uitgebalanceerde dosering en rekening houdend met de diverse doelgroepen die we met de duale trajecten beogen.
- Een draaiboek voor de integratie van duaal leren in meerdere BA-opleidingen, dat voortbouwt op de good practices uit de graduaatsopleidingen.
- Begeleiders van de hogeschool uit minstens 8 opleidingen hebben deelgenomen aan het teacher design team rond ondersteuning van de mentor en alternatieve werkvormen voor verbinding onderwijs-werkveld. Ze hebben de daarin ontwikkelde werkwijzen en materialen getest.
- De betrokken mentoren evalueren de geboden ondersteuning positief.
- Er ligt een uitgewerkt concept van duaal traject voor de bachelor Elektromechanica.
- Er ligt een uitgewerkt en getest concept van duaal traject voor de bachelor Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply Chain Management).
- Op minstens 2 vergaderingen van het interne Expertise Platform Innovatie en Kwaliteit (overleg van onderwijsondersteuners in Odisee) werden de ervaringen en resultaten van het project gedeeld.

Hoe zal na afloop van het Voorsprongfonds het project verder ingebed worden in de instelling? *(max.0.5 pagina)*
Informatiedeling en transparantie wordt blijvend beoogd: als co-hogeschool vinden we het belangrijk het ontwikkelde materiaal open te stellen voor andere instellingen en voor het werkveld. Binnen de instelling voorzien we op het personeelsportaal de ontsluiting van het achterliggend materiaal voor de hele instelling. Het opzet van ons digitaal eco-systeem maakt het mogelijk deze materialen ook publiek te ontsluiten. Het ontwikkelde materiaal voor professionalisering van interne en externe begeleiders zal de volgende jaren progressief uitgerold worden in de werking van alle opleidingen die werkplektrajecten implementeren. De klankbordgroep van begeleiders van de hogeschool blijft doorlopen en borgt de duurzame inbedding in de instelling.

3 BUDGET

Aangevraagd budget		
1 loonkosten		252.000 euro
2 werkingskosten		euro
	2.1 materiële organisatie	2.000 euro
	2.2 honoraria	euro
	2.3 andere kosten medewerkers	euro
3 uitrustingskosten		euro

4 overhead (max. 12.5% van de loonkosten en de werkingskosten)		31.750 euro
totaal		285.750 euro

Verantwoording van het budget[11]
Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche (max 1 pagina)
1. Beschrijving van de kosten en de gebruikte methodologie
a. Wie voerde de kostinschatting uit?
De kosteninschatting werd opgesteld in samenwerking tussen de projectpromotor, medewerkers van de dienst onderwijs en kwaliteit en de financiële dienst.
b. Methodologie
Gebruik van boekhoudkundige methoden, kosten gebaseerd op soortgelijke hervormingen/investeringen die in het verleden zijn uitgevoerd, statistische gegevens, geloofwaardige en degelijke studies van betrouwbare instanties of andere soortgelijke bronnen, ... Indien de kosten zijn gebaseerd op (een) investering(en) die in het verleden is (zijn) uitgevoerd, geef dan een korte beschrijving van deze investering(en) (omvang, locatie, jaar/jaren van voltooiing, ...)
De personeelskost werd gebaseerd op gelijkaardige projecten en houdt rekening met de betrokkenheid van docenten in het projectteam, verspreid over de betrokken opleidingen, en gedeelte projectcoördinatie. De inschatting is gebaseerd op een gedetailleerde initiële projectplanning en vertaald in % VTE. Het weergegeven budget houdt enkel rekening met de kosten die niet gedragen worden door de interne middelen van Odisee. Het grootste deel van de projectcoördinatie wordt door Odisee zelf bekostigd.
c. Kostenaannames
Bijvoorbeeld: m² en €/m² voor gebouwen, aantal mandagen en €/mandag voor IT, consultancy, outsourcing, onderzoek, aantal VTE (per niveau A, B, C, D), maandelijkse loonkosten, aantal maanden, eenheidskosten en aantal uitrustingen voor investeringen.
1 VTE wordt geraamd op 70.000 euro. We voorzien ook 2000 euro werkingsmiddelen voor de vormgeving van de ondersteunende materialen.
d. Berekening
Leg uit hoe de uiteindelijke raming tot stand is gekomen, met inbegrip van, indien beschikbaar, berekeningen voor de hoofdcategorieën die de belangrijkste kostenfactoren zijn.
De verdeling werd gemaakt op basis van gelijkaardige projecten en in overleg met de betrokken diensten en opleidingen. Voor de medewerking vanuit de graduaatsopleidingen die zich engageerden om het project mee te realiseren (de graduaten Marketing- en communicatiesupport, Accounting administration, Programmeren, Systemen en netwerken en Maatschappelijk werk en de bacheloropleiding Gezinswetenschappen) wordt voor de gehele projectduur 0,4 VTE per deelnemende opleiding voorzien, waarbij tijdens de opstartfase de concrete verdeling per werkjaar verder zal afgestemd worden. Voor de twee graduaatsopleidingen informatica (Systemen en netwerken en Programmeren) wordt maar éénmaal 0,4 VTE gerekend, omdat deze opleidingen door hetzelfde docententeam gegeven worden.

[11] Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.

Voor de bacheloropleidingen Elektromechanica en Bedrijfsmanagement (afstudeerrichting Supply Chain Management) die het duale traject voorbereiden wordt een contingent van 0,6 VTE per opleiding voorzien. De projectcoördinatie wordt grotendeels gefinancierd door Odisee (trekker Duaal leren gefinancierd door bestemd fonds Odisee en onderwijskundige ondersteuner vanuit de Dienst Onderwijs en kwaliteit). We voorzien hierbij 0,4 extra vanuit het Voorsprongfonds.

2. Regelgevingscriteria

Leg uit in hoeverre deze raming:
- redelijk is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component passend is.
- plausibel is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.
- evenredig is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische gevolgen van de hervorming/investering.

Is het gevraagde budget redelijk?

Gelieve voldoende informatie en bewijzen te verstrekken die tot de conclusie leiden dat het bedrag van de totale kosten van het project noch te laag, noch te hoog is geraamd

Een loonkost van 70000 € voor een medewerker op master-niveau met een contractuele aanstelling is een realistische kost (zie weddeschaal 502). Het gevraagde volume is ingeschat op basis van eerdere projecten, en is het minimum om dit project te laten slagen. Op deze manier kan in elke deelnemende opleiding een docent een voelbaar percentage van zijn opdracht aan dit project besteden, met een totaalaantal betrokkenen die een relevante professionele leergemeenschap kunnen vormen.

Is het gevraagde budget plausibel?

Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.

We werken met een olievlek methode waarbij enkele opleidingen vooroplopen in implementatie en de expertise die zo opgedaan wordt geborgd wordt in andere opleidingen. De verdere uitrol en implementatie de jaren na de projectperiode zal binnen de reguliere werking van de hogeschool opgenomen worden. De coördinatie en inhoudelijke voortgang van het geheel zal waargenomen worden door personeelsleden die hiervoor in hun opdracht ruimte zullen krijgen, gefinancierd door de interne middelen van de hogeschool.

Is het gevraagde budget evenredig en in overeenstemming met het beginsel van kosteneffectiviteit?

Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische impact van de hervorming/investering en in overeenstemming is met het beginsel van kostenefficiëntie

De huidige kostprijs omvat louter de extra inspanning en kosten die nodig zijn om dit project uit te werken binnen de projectperiode. Reguliere werking (waaronder de inhoudelijke trekkers van het project) en de werking van opleidingen die niet actief deelnemen aan dit project (en die dus pas na de projectperiode met duaal leren aan de slag zullen gaan) zijn buiten de begroting gehouden. De ontwikkelde materialen en concepten zullen zo geconcipieerd zijn dat ze na de projectperiode zonder bijkomende steun verder uitgerold kunnen worden.

4 DO NO SPECIFIC HARM[12][13]

Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche

milieudoelstelling	Project brengt significantie schade toe aan deze milieudoelstelling	Project brengt GEEN significantie schade toe aan deze milieudoelstelling	Onderbouwing
Duurzaamheid is één van de fundamenten van de Odisee-visie omdat de uitstoot van broeikasgassen, de klimaatverandering, de waterschaarste, de toenemende vervuiling en de krimpende biodiversiteit belangrijke uitdagingen zijn. Odisee heeft een werkgroep Duurzame Campussen opgericht die in staat voor het opstellen en actueel houden van het Odisee-duurzaamheidsplan en voor sensibilisering van alle stakeholders.			
Mitigatie van de klimaatverandering *Een project wordt geacht aanzienlijke schade toe te brengen aan de beperking van de klimaatverandering indien zij* *leidt tot aanzienlijke emissies van broeikasgassen*		x	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en 'producten' hebben volgens het GHG protocol (Greenhouse Gas Protocol) beperkte scope 1 en amper scope 2 emissies. Het project bestaat voornamelijk uit denkwerk en /of overleg. Het overleg tussen partners wordt indien mogelijk en wenselijk digitaal georganiseerd om transport en daarbij horende emissies van broeikasgassen maximaal te beperken.
Adaptatie aan de klimaatverandering *Een project wordt beschouwd als een activiteit die significante schade toebrengt aan de aanpassing aan de klimaatverandering als zij* *leidt tot een toename van de negatieve gevolgen van het huidige klimaat en het verwachte toekomstige* *klimaat, op de activiteit zelf of op mensen, natuur of activa*		x	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en 'producten' van het project hebben geen rechtstreekse impact op de aanpassing aan klimaatverandering.

[12] Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.
[13] Technical guidance on the application of "do no significant harm" under the Recovery and Resilience Facility Regulation: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

Water en mariene leven (incl. grondwater) *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan het duurzame gebruik en de bescherming van water en mariene rijkdommen indien deze schadelijk is voor de goede toestand of het goede ecologisch potentieel van waterlichamen, met inbegrip van oppervlaktewater en grondwater, of aan de goede milieutoestand van mariene wateren*		x	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en producten hebben geen rechtstreeks impact op water en mariene leven.
Circulaire economie *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan de circulaire economie, met inbegrip van afvalpreventie en recycling, indien zij leidt tot significante inefficiëntie in het gebruik van materialen of in het directe of indirecte gebruik van natuurlijke hulpbronnen, of indien zij de productie, verbranding of verwijdering van afval aanzienlijk doet toenemen, of indien de langdurige verwijdering van afvalstoffen aanzienlijke en langdurige milieuschade kan veroorzaken.*		x	De beoogde activiteiten en resultaten van dit project genereren slechts in zeer beperkte mate rechtstreekse afvalstro-men, voornamelijk papier en mogelijks extra IT apparatuur. Deze vallen onder het bestaande afvalbeleid op onze campussen, waar maatregelen getroffen worden inzake afvalpreventie, recycling of hergebruik. bv. door het afraden van printen, afvalbakken om te sorteren, hergebruik van papier en apparatuur, langere afschrijving van IT materiaal, etc... Bij het ontwikkelen van het professiona-liseringstraject voor internen en externen wordt voorkeur gegeven aan digitale oplossingen.
Preventie en controle van vervuiling *Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan de preventie en bestrijding van verontreiniging als deze leidt tot een aanzienlijke toename van de emissies van verontreinigende stoffen in de lucht, het water of de bodem.*		x	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten en producten leiden niet tot emissies van verontreinigende stoffen.
Biodiversiteit en ecosystemen *Een project wordt geacht significante schade te berokkenen aan de bescherming en het herstel van biodiversiteit en ecosystemen indien*		x	Zowel de activiteiten als de beoogde resultaten hebben geen rechtstreekse impact op de biodiversiteit. Het project bestaat voornamelijk uit denkwerk, overleg en

zij significante schade toebrengt aan de goede staat en veerkracht van ecosystemen, of schadelijk is voor de staat van instandhouding van habitats en soorten.			professionaliseringsactiviteiten en/of de ontwikkeling van digitale tools om dat te ondersteunen.